

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝
Շրջակա միջավայրի նախարար
Հակոբ Սիմիդյան

«27» 03 2024թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ № 034 - 24

Ձեռնարկողը՝

«Փաուեր Էներջի» ՍՊԸ
Ք. Երևան, Արուսյան 22 Ա

Գործունեությունը՝

Բաղրամյան համայնքի Լեռնագոգ բնակավայրի վարչական տարածքի 2/6 հողամասում «Փաուեր 2» արևային ֆոտովոլտային էլեկտրակայանի կառուցման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտ
Արմավիրի մարզ

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տնօրեն՝

Խաչիկ Մարտիրոսյան

Առդիր եզրակացությունը՝ 7 թերթ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ № 034 - 24

«27» Դեկտեմբեր 2024թ.

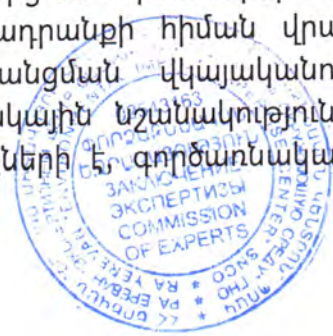
Արմավիրի մարզի Բաղրամյան համայնքի Լեռնագոգ բնակավայրի վարչական տարածքի 2/6 հողամասում «Փաուեր 2» արևային ֆոտովոլտային էլեկտրակայանի կառուցման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտ

Նախաձեռնող՝	«Փաուեր Էներջի» ՍՊԸ
Ներկայացված նյութեր՝	Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության Նախնական գնահատման հայտ
Գործունեության կատեգորիա՝	«Բ»
Տեղադրման վայրը՝	Արմավիրի մարզի Բաղրամյան խոշորացված համայնքի Լեռնագոգ բնակավայր

Ներածական մաս. Ներկայացված շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտով /այսուհետ՝ հայտ/ «Փաուեր Սոլար» ՍՊԸ կողմից նախատեսվում է Արմավիրի մարզի Բաղրամյան համայնքի Լեռնագոգ բնակավայրի վարչական տարածքի 2/6 հողամասում «Փաուեր 2» արևային ֆոտովոլտային էլեկտրակայանի կառուցում:

Համաձայն «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» օրենքի /ՀՕ-150-Ն, այսուհետ՝ օրենք/՝ 12-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 1-ին կետի գ ենթակետի՝ արևային կայանի կառուցումը, որպես նախատեսվող գործունեության տեսակ, դասակարգվում է Բ կատեգորիայի: Համաձայն օրենքի 37-րդ հոդվածի 4-րդ մասի՝ մինչև ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերի ուժի մեջ մտնելը շարունակում են գործել 2014 թվականի հունիսի 21-ի ՀՕ-110-Ն օրենքի համապատասխան դրույթները: Այսպիսով՝ փորձաքննական գործընթացն իրականացվել է 2014 թ. օրենքի դրույթներին համապատասխան:

Նկարագրական մաս. Գործունեությունն իրականացվելու է Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի 2023 թ. մայիսի 17-ի N155-Ա որոշման համաձայն, «ՓԱՈՒԵՐ ՍՈԼԱՐ» ՍՊ ընկերությանը տրամադրված 4800կՎտ հզորությամբ ԼԷ №0731 էլեկտրաէներգիայի արտադրության լիցենզիայի (մինչև 2045թ. մայիսի 18-ը գործողության ժամկետով), «ՀԷՑ» ՓԲԸ-ի կողմից 2023թ. նոյեմբերի 7-ին NS-35/0105-Հ տրամադրված տեխնիկական պայմանների, Բաղրամյան համայնքի ղեկավարի կողմից 2023 թ. հունիսի 30-ին տրամադրված N046 ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքի հիման վրա, անշարժ գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունքի գրանցման վկայականով ամրագրված՝ 8.51596 հա մակերեսով հողամասում, որի նպատակային նշանակությունն էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ ենթակառուցվածքների և գործառնական նշանակությունը՝ էներգետիկայի:

Նախագծի իրականացման նպատակն է՝ ապահովել Հանրապետության էներգամատակարարման հեռանկարային պահանջարկը, պահպանել և բարելավել այլընտրանքային էլեկտրաէներգիայի արտադրությունը, էլեկտրաէներգիայի արտադրությունում ներդնել նոր՝ էկոլոգիապես մաքուր տեխնոլոգիա:

Համաձայն հայտի՝ նախատեսվող արևային կայանի տարածքը գտնվում է մարզկենտրոնից 25 կմ հյուսիս-արևմուտք, մոտակա բնակավայրերից՝ Դալարիկ բնակավայրից գտնվում է 1,98 կմ, իսկ Լեռնագոգ բնակավայրից՝ 3,14 կմ հեռավորության վրա, հանրապետական ավտոճանապարհից 2,2 կմ հեռավորության վրա:

Գործունեության տարածքը ծովի մակարդակից գտնվում է 1035 մ բարձրության վրա: Տարածքը ներկայացնում է միջին բարձրության լեռնային հարթություններ, որին բնորոշ է լավաներով ծածկված սարավանդներով և ձորակներով կտրտված լանդշաֆտը: Ուսումնասիրվող տարածքը կազմված է մի շարք միջին չորրորդական լավային հոսքերից:

Կլիման չոր, խիստ ցամաքային է: Օդի տարեկան միջին ջերմաստիճանը տատանվում է 9-11° C-ի սահմաններում: Շոգ օրերը տևում են ավելի քան չորս ամիս՝ ուղեկցվելով չոր եղանակներով: Հուլիս և օգոստոս ամիսներին օդի միջին ջերմաստիճանը 25-30° C է, իսկ առավելագույնը՝ 41.5° C: Տարեկան տեղումները տատանվում են 250-350 մմ- ի սահմաններում: Ձմեռը չափավոր ցուրտ է, հունվարի միջին ջերմաստիճանը -4° C-ից-6° C է, նվազագույնը -28° C: Տարածքում քամու առավելագույն արագությունն ըստ «Շինարարական կլիմայաբանություն» նորմերի՝ 24 մ/վ է:

Հիդրոերկրաբանական տեսակետից՝ ջրերի տեղամասերը գտնվում են ցածր հորիզոնների վրա: Ստորերկրյա ջրերի ձևավորումը կատարվում է մթնոլորտային տեղումների ներծծմամբ: Տվյալ տարածքում գրունտային ջրերը ըստ ֆոնդային տվյալների գտնվում են 10 մետրից խորը հորիզոններում:

Ֆիզիկաերկրաբանական վտանգավոր երևույթները, ինչպիսիք են կարստը, սողանքը, քարաթափությունը, փլուզումը և այլն, բացակայում են:

Համաձայն 2020թ. ապրիլի 20-ի ՀՀԸՆ նորմերի՝ տարածքը գտնվում է I սեյսմիկ գոտում 8-9 բալ սեյսմիկությամբ: Տեղամասի հաշվարկային սեյսմակայունությունն ըստ սպասվող առավելագույն արագացման գործակցի (g) արտահայտմամբ կկազմի 0.3g:

Համաձայն հայտի՝ գործունեության տարածքը համայնքի և բնակավայրի բնակիչների կողմից չի օգտագործվել ոչ գյուղատնտեսական նպատակներով, ոչ որպես արոտավայր:

Գործունեության ենթակա և հարակից տարածքներում բնության, պատմամշակութային հուշարձաններ չկան: Գործունեության տարածքում ՀՀ Կարմիր գրքերում ներառված բուսական և կենդանական տեսակները բացակայում են՝ պայմանավորված տարածքում բուսածածկի բացակայությամբ:

Համաձայն հայտի՝ նախատեսվող «Փաուեր 2» արևային կայանի տեխնիկական ցուցանիշներն են՝

- արևային կայանի ՖՎ վահանակների զբաղեցրած մակերեսը կազմում է 2,554 հա: Առավելագույն դրվածքային հզորությունն ըստ վահանակների կազմում է 5741 կՎԱ, իսկ արևակայանի առավելագույն հզորությունը 4800 կՎԱ է: Ֆոտովոլային կայանի գեներատորային մասը նախատեսվում է կառուցել 9984 հատ բազմաբյուրեղային ֆոտովոլտային վահանակներով՝ յուրաքանչյուրը 575 Վտ առավելագույն հզորությամբ: 16 հատ՝ 330 կՎտ ելքային հզորությամբ փոխակերպիչների փոփոխական հոսանքի ելուստներից մալուխներով միանալու են ենթակայանի 0.8 կՎ լարման գլխավոր ընդունիչ վահաններին: Արևային էլեկտրակայանը տեղադրվելու է ցինկով գալանապատված մետաղական կոնստրուկցիաներով՝ բետոնե հիմքերով ամրացված հողի վրա: Փոխակերպիչները և ֆոտովոլտային վահանակները տեղադրվելու են կոնստրուկցիայով՝ հորիզոնի նկատմամբ 24°

թեքվածությամբ: Ֆոտովոլտային վահանակների կոնստրուկցիաները նախատեսված են մինչև 35 մ/վ քանու արագության համար:

Ենթակայանի կառուցման համար նախատեսվում է տեղադրել 6600ԿՎԱ հզորության, 35/0,8 կՎ լարման տրասֆորմատորային լրակազմ JUPITER-6000K-H1 տիպի:

Ենթակայանի 35 կՎ լարման կողմում նախատեսված է իրականացնել հաշվառք: Նոր կառուցվող ենթակայանը նախատեսվում է միացնել գոյություն ունեցող 35կՎ «Դալարիկ» օդային գծին:

JUPITER-6000K-H1 լրակազմը բաղկացած է երեք բաժիններից՝

- ցածր լարման բաժին, որում գտնվում են 0,8 կՎ վահանները,

- տրանսֆորմատորի բաժին, որում տեղադրված է 6600 կՎԱ հզորության, 35/0,8 կՎ լարման յուղային երկփաթույթ տրանսֆորմատոր,

- բարձր լարման բաժին, որում տեղադրված են 35կՎ անջատիչներ և 35 կՎ գերլարման սահմանափակիչներ:

Տրանսֆորմատորի բաժնի տակ նախատեսված է յուղընդունիչ՝ համաձայն ПУЭ-7 4.2.69 կետի պահանջների:

Ենթակայանի միացումը 35 կՎ օդային գծին իրականացվելու է կոնտեյներից, ելքն այլումինե հաղորդալարերով՝ АПБП 3x70 մմ² տիպի եռաջիղ մալուխով: Նախագծով նախատեսվում է մալուխային կոնստրուկցիայի տեղադրում: Եռաջիղ մալուխը մոնտաժվելու է ստորգետնյա տարբերակով մինչև «Դալարիկ» 35 կՎ օդային գծի հենարան:

Հողանցման արտաքին կոնտուրն իրականացվելու է 40x4 շերտապողպատով, որը տեղադրվելու է հողում 0,7 մ խորությամբ և ուղղահայաց էլեկտրոդներով 50x50x5 մմ՝ 2 մ երկարությամբ:

Կայծակի ուղիղ հարվածներից ենթակայանի պաշտպանությունն իրականացվելու է CB-105 տիպի ե/բ հենասյուների վրա տեղադրված շանթարգելներով:

Ըստ հայտի նախագծով նախատեսված է արտաքին լուսավորություն: Շանթապաշտպանության ե/բ հենասյան վրա ամրացվելու է 2 հատ 200Կտ հզորությամբ LED լուսարձակներ, որոնք սնվելու են 220 Վ լարման ցանցից:

Նախագծվող 35 կՎ մալուխագծի երկարությունը 310 մ է, որից 20 մ կոնստրուկցիայով, 290 մ խրամուղով:

Նախատեսվում է գոյություն ունեցող «Դալարիկ» 35 կՎ օդային գծի N22 АУ-35 «Սևան» տիպի հենարանից վերցնել ճյուղավորում, հենարանի վրա տեղադրել 35 կՎ գծային բաժանիչ և գերլարման սահմանափակիչներ, ապա արտաքին տեղադրման ջերմանստեցվող ծայրային կցորդիչով անցում կատարել մալուխագծի: Մալուխագիծը մոնտաժվելու է հենարանի երկայնքով, ապա խրամուղով մինչև նոր կառուցվող ենթակայան, մոնտաժվելու է մետաղական կոնստրուկցիայով և արտաքին տեղադրման ջերմանստեցվող ծայրային կցորդիչով նորից անցում կատարելու բաց հաղորդալարերի:

Մալուխն անցկացվելու է հողում, ավագե լցվածքով խրամուղու մեջ և պաշտպանվելու է ե/բ սալերով: Մալուխի անցկացման խորությունը 1 մ է:

Տարածքում իրականացվելու է 25 մ² (7 մ² պահեստ, +18մ²) մակերեսով օպերատորական շինություն՝ ներքին հարդարումով: Տեղադրվելու են անվտանգության համակարգերի արդյունքներին հետևելու համար հեռուստացույց, մոնիտոր՝ մոնիթորինգի արդյունքներին հետևելու համար:

Նախագծով նախատեսվում է արևային կայանի և ենթակայանի տարածքի ցանկապատում, արտաքին լուսավորության ցանցի և տեսանկարահանող սարքերի տեղադրում: Ցանկապատումը նախատեսվում է 2 մ բարձրությամբ մետաղական ցանկապատով:

Համաձայն հայտի՝ գործունեության իրականացման ընթացքում նոր ճանապարհների

կառուցում չի նախատեսվում, օգտագործվելու է գործունեության ենթակա տարածք մուտեցնող՝ գոյություն ունեցող գրունտային ճանապարհը:

Համաձայն հայտի՝ Լեռնագոգի վարչական տարածքում տարբեր նախաձեռնողներ նախատեսում են իրականացնել արևակայանների կառուցում: Բոլոր նախատեսվող արևակայանները տեղակայված են հարակից տարածքներում, ուստի ընկերությունը նախատեսում է մեկ ընդհանուր 1000 քմ շինհրապարակի կազմակերպում՝ շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունները նվազագույնի հասցնելու նպատակով:

Արևակայանի և ենթակայանի կառուցման համար օգտագործվելու է բետոնանյութ, որը բերվելու է պատրաստի վիճակում՝ մասնագիտացված կազմակերպություններից՝ պայմանագրային հիմունքներով: Բետոնն օգտագործվելու է հիմնականում արևակայանում մետաղական կոնստրուկցիաների հիմքերի բետոնացման աշխատանքների, հենասյուների, ցանկապատի, լուսավորության վահանակների տեղադրման, պահակակետի, ենթակայանի կառուցման ժամանակ:

Տարածքում վառելիքի պահեստավորում չի նախատեսվում:

Շինարարության փուլում նախատեսվում է տարածքի 6 մուտք ու ելք, 3 շինտեխնիկայի կայանատեղի, 1 գրունտի կուտակման տարածք:

Արևային կայանի կառուցման ժամանակ կատարվելու են արևային վահանակները կրող կոնստրուկցիաների հիմքերի համար նախատեսված հորատանցքերի, հաստատուն հոսանքի մալուխների, փոփոխական հոսանքի մալուխների անցկացման խրամուղիների, հողանցման կոնտուրի, ենթակայանի տեղադրման, յուղահավաք հորի և ցանկապատման ու արտաքին լուսավորման հողային աշխատանքներ: Հաշվարկներն իրականացվել են ըստ նախագծային լուծումների, համաձայն որի հողի հանույթի ընդհանուր ծավալը կազմում է 1920 մ³, որից 1750 մ³ կատարվելու է հետ լիցք, մնացած 170 մ³ կիեռացվի համայնքապետարանի կողմից հատկացված վայր:

Կայանի տեղակայման աշխատանքները տևելու են 5 ամիս՝ ըստ ժամանակացույցի: Շինարարության փուլում օգտագործվելու են տեխնիկական և տրանսպորտային միջոցներ՝ 6 հորատող, 2 հարթեցնող, 1 ինքնաթափ, 2 ավտոաշտարակ, 2 էքսկավատոր, 1 աշտարակային կոունկ և այլն:

Շինարարական աշխատանքների ժամանակ աշխատողների համար խմելու ջուրը բերվելու է պատրաստի վիճակում՝ շշերով, աշխատողներն օգտվելու են տարածքում տեղադրվող շարժական 6 հատ բիոզուգարանից՝ լվացարանով:

Ջրցանի և տեխնիկական նպատակով ջուրը բերվելու է ջրցան մեքենաներով՝ ըստ պահանջի:

Շինարարության փուլում առաջանալու են թափոններ՝ շինադրի և կենցաղային աղբի, օգտագործվող նյութերի մնացորդների, յուղոտված լաթերի տեսքով: Առաջանալու է մալուխների, հաղորդալարերի մնացորդներ՝ սև մետաղ 20 կգ, ալյումին՝ 6 կգ և պղինձ՝ 8 կգ, շինարարական նյութերի մնացորդներ, քանդման ընթացքում առաջացած շինարարական աղբ 135 մ³ ծավալով, կենցաղային աղբ՝ 2400 կգ/տարի քանակով:

Արևային կայանի շահագործման ընթացքում հնարավոր վթարների կամ ենթակայանի հնարավոր վերանորոգման ժամանակ առաջանալու են վտանգավոր թափոններ՝ հալոգեններ, դեֆիլիներ և տերֆենիլներ չպարունակող բանեցված տրանսֆորմատորային յուղեր՝ 17տ/տարի քանակով, ինչպես նաև յուղոտված լաթեր, ասֆալտ-բետոնե խառնուրդի մնացորդներ, յուղերով աղտոտված ավազ, սև մետաղի ջարդոն, որոնց քանակները ևս ներառված են հայտում: Վտանգավոր նյութերը և մետաղական թափոնները տրամադրվելու են համապատասխան լիցենզավորված կազմակերպություններին՝ դրանց հետագա վերամշակման և օգտագործման համար:

Հայտում նախատեսվել են թափոնների ազդեցության մեղմմանն ուղղված միջոցառումներ,

որոնց ճիշտ կառավարման արդյունքում վերջիններիս ազդեցությունները շրջակա միջավայրի վրա կլինեն նվազագույն:

Համաձայն հայտի՝ շրջակա միջավայրի պահպանման և վերջինիս բաղադրիչների վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունները մեղմելու նպատակով նախատեսվում են բնապահպանական մի շարք միջոցառումներ, որոնք կներառեն՝ օդային ավազան արտանետումների, հողային և ջրային ռեսուրսների վտանգավոր նյութերի, այդ թվում տրանսպորտային միջոցներից և սարքավորումներից յուղերի հնարավոր ներթափանցման կանխարգելմանը, տարածքի կենսաբազմազանության պահպանման, ՀՀ Կարմիր գրքերում հաշվառված բուսական և կենդանական տեսակների հայտնաբերմանն ու դրանց պահպանմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումներ, որոնք ներառված են հայտի միջոցառումների ծրագրում և մոնիթորինգի պլանում, մասնավորապես.

- օդային ավազան արտանետումների հնարավոր ազդեցությունը կրճատելու և մեղմելու նպատակով նախատեսվում է շինարարական աշխատանքների և ճանապարհների շահագործման ընթացքում կատարել գրունտի խոնավեցում և ճանապարհների ջրցան՝ ջրցան մեքենայով, չոր և շոգ եղանակներին,
- ճանապարհի ջրցանը և գրունտի խոնավեցումը կատարվելու են այնպես, որպեսզի չառաջանան մակերևութային հոսքաջրեր,
- գործունեության վայր շինանյութերի տեղափոխումը կատարվելու է փակ ծածկ ունեցող մեքենաներով,
- տարածքում նյութերը պահվելու են ծածկված վիճակում՝ անջրթափանց թաղանթով կամ ժամանակավոր ծածկի տակ,
- շինարարական տեխնիկան և տրանսպորտային միջոցներն օգտագործվելու են միայն սարքին վիճակում, իրականացվելու են պարբերաբար ստուգումներ,
- շինարարական նյութերը տեղադրվելու են հատուկ տակդիրների, իսկ շինարարական տեխնիկան ժամանակավոր կայանվելու է գրունտային ճանապարհի վրա՝ հողային ռեսուրսները չաղտոտելու նպատակով,
- աշխատողների կենցաղային կարիքները հոգալու, ինչպես նաև հրդեհաշիջման նպատակով տեղադրվելու է 2 հատ 2 տոննա տարողությամբ ջրի բաք,
- շինհրապարակում տեղադրվելու է 3 տոննա տարողությամբ պլաստմասե տարա՝ հոսքաջրերի, անձրևաջրերի հավաքման և հեռացման նպատակով,
- ջրցանի և փոշենստեցման, մեքենաների անիվների լվացման համար օգտագործվելու է տեխնիկական որակի ջուր, որը բերվելու է ավտոցիստեռնով՝ պայմանագրային հիմունքներով, կամ օգտագործվելու է պարզարանի ջուրը,
- շինարարական տեխնիկայի և սարքավորումների լիցքավորումը, վերանորոգումը կատարվելու է գործունեության տարածքից դուրս՝ հատուկ մասնագիտացված կետերում,
- գործունեության ենթակա տարածքում, կենսաբազմազանության հայտնաբերման և դրանց պահպանման անհրաժեշտությունից ելնելով, նախատեսվում է մշակել գործողությունների պլան՝ առաջնորդվելով ՀՀ կառավարության 2014թ. հուլիսի 31-ի «ՀՀ բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության և բնական պայմաններում վերարտադրության նպատակով դրանց օգտագործման կարգը սահմանելու մասին» N781-Ն որոշման պահանջներով,
- ՀՀ Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակների հայտնաբերման դեպքում՝ ընկերությունը նախօրոք առանձնացնելու է հատուկ պահպանման գոտի՝ վերջիններիս տեղափոխելու և վերատնկելու համար,
- շինարարության ժամանակ առաջացած աղտոտված լաթերը, պարկերը հանձնվելու են թափոնների ջերմային վնասազերծում կատարող կազմակերպություններին կամ

կենցաղային աղբի հետ 1/10 հարաբերակցությամբ խառնվելու և տեղափոխվելու են աղբավայր,

- հալոգեններ, դեֆիլիններ և տերֆենիլներ չպարունակող բանեցված տրանսֆորմատորային յուղերը հավաքվելու են համապատասխան տարաների մեջ և հանձնվելու են մասնագիտացված վերանշակող կազմակերպություններին՝ պայմանագրային հիմունքներով,
- շինարարական աշխատանքներն իրականացնել միայն ցերեկային ժամերին՝ որոշ կենդանիների կենսակերպի վրա ազդեցությունից խուսափելու, բնականոն վարքին չխանգարելու համար,
- արևակայանի շահագործման ընթացքում առաջանալու են նաև վնասված պանելներ, որոնք կուտակվելու են տարածքում՝ փակ շենքում՝ վագոն տնակում, մինչև համապատասխան կազմակերպություններին հանձնելը,
- շինարարության ընթացքում պահպանվելու են արտակարգ իրավիճակների և աշխատանքի անվտանգության նորմերը և այլն:

Արևային կայանի կառուցման ավարտից հետո կատարվելու է տարածքի բարեկարգում, թափոնների հեռացում, օգտագործված, գոյություն ունեցող ճանապարհի կարգաբերում: Կատարվելու է փոսերի, հենասյուների եզրային մասերի լիցք՝ հողային զանգվածով:

Համաձայն հայտի՝ շահագործման ժամկետի ավարտից հետո, ընկերությունը հետագա շահագործման հնարավորությունների բացակայության պայմաններում, կատարելու է կայանի սարքավորումների ապամոնտաժում և տարածքի նախկին տեսքի բերում:

Պատճառաբանական եզրահանգումներ. Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման շրջանակներում իրականացվել են արևային կայանի կառուցման և շահագործման ընթացքում հնարավոր բնապահպանական և սոցիալական ազդեցությունների ուսումնասիրություններ, որի հիման վրա գնահատվել են այն բոլոր ազդեցությունները, որոնք կառաջանան արևային կայանի շինարարության և շահագործման ընթացքում: Մշակվել են այդ ազդեցությունները կանխարգելող կամ մեղմող միջոցառումներ, ինչպես նաև այդ միջոցառումների արդյունավետության վերահսկման և մոնիթորինգի ծրագիր:

Նախատեսվող գործունեության հիմնական ազդեցությունը պայմանավորված է շինարարության փուլով, ինչը զգալի չէ և կրում է ժամանակավոր բնույթ:

Այսպիսով, իրականացվող աշխատանքների ընթացքում հնարավոր ազդեցությունը շրջակա միջավայրի բոլոր բաղադրիչների վրա թույլատրելի նորմայի սահմաններում է:

Արևային կայանի կառուցման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտի փորձաքննության գործընթացն իրականացվել է օրենքի պահանջներին համապատասխան:

Փորձաքննական գործընթացին ներգրավվել են շրջակա միջավայրի նախարարության ստորաբաժանումները, առողջապահության, ներքին գործերի, պաշտպանության, կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարությունները, կադաստրի կոմիտեն, քաղաքաշինության կոմիտեն, Արմավիրի մարզպետարանը, Բաղրամյանի համայնքապետարանը, Լեռնագոգ բնակավայրը, շահագրգիռ հանրությունը:

Փորձաքննական գործընթացում կատարվել են հայտի լրամշակումներ և հաշվի են առնվել ներկայացված առաջարկություններն ու դիտողությունները, մասնավորապես՝ պաշտպանության նախարարության կողմից ներկայացված տեղեկատվության համաձայն հայցվող տարածքի (կադաստրային ծածկագիր 04-0450109-0161) հարևանությամբ մոտ 200 մ հեռավորության վրա առկա է 02-074-0230-0001 ծածկագրով հատուկ նշանակության հողամաս (Բաղրամյան ուսումնական կենտրոն): 2024թ. փետրվարի 29-ի ՊՆ/510-ԳՔ/2244 գրությամբ՝ պաշտպանության նախարարությունը ներկայացրել է կարծիք, որ չի առարկում 04-0450109-0161 կադաստրային ծածկագրով հողամասում իրականացանը:

Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ Արմավիրի մարզի Բաղրամյան համայնքի Լեռնագոգ բնակավայրի դպրոցի շենքում իրականացվել են հանրային քննարկումներ, որոնց ընթացքում հանրությունը դրական է արտահայտվել նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ:

Փորձաքննական պահանջներ

- Նախատեսվող գործունեության շինարարության և շահագործման ընթացքում, անհրաժեշտ է պարբերաբար իրականացնել շրջակա միջավայրի բաղադրիչների /հողային ռեսուրսների, կենսաբազմազանություն և այլն/ մոնիթորինգ, կազմել հետևախազձային վերլուծության ծրագիր, ինչը պետք է հասանելի լինի պետական շահագրգիռ մարմիններին և հասարակայնությանը:

- Շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքում անհրաժեշտ է հետևել հայտով ամրագրված բնապահպանական միջոցառումների կատարմանը, ժամանակացույցին, իսկ դրանց չբավարարման դեպքում նախատեսել լրացուցիչ միջոցառումներ՝ ուղղված բնապահպանական, հրդեհանվտանգության և սանիտարական նորմերի պահպանմանը:

- Համաձայն ՀՀ անշարժ գույքի կադաստրի կոմիտեի ազգային գեոպորտալի՝ արևային ֆոտովոլտային էլեկտրակայանի կառուցման տարածքը համադրվում է հողամասերի հողային ֆոնդի շերտերի հետ, ինչը կարող է շերտերի որոշակի անճշտության արդյունք լինել, ուստի շինարարական աշխատանքներն անհրաժեշտ է իրականացնել համադրվող հատվածներում (8407260.7, 4456666.5, 8407272.25, 4456671.15, 8406441.36, 4457710.78) համապատասխան ճշտումներ կատարելուց հետո:

- Շինարարական աշխատանքների ընթացքում չխոչընդոտել հարակից հատուկ նշանակության հողատարածքներում գոյություն ունեցող ենթակառուցվածքների աշխատանքներին և զորավարժանքներին:

- Բետոնի տեղափոխումն իրականացնել հայտն նախատեսված ձևով՝ բացառելով շինարարական հրապարակում կամ հարակից տարածքներում բետոնի արտադրությունը:

- Արևային կայանի շահագործման ժամկետի ավարտից հետո հետագա գործունեությունն իրականացնել՝ համաձայն հայտում ամրագրված միջոցառումների:

- Գործունեության և հարակից տարածքներում ՀՀ Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակների հայտնաբերման դեպքում՝ առաջնորդվել ՀՀ կառավարության 2014թ. հուլիսի 31-ի N781-Ն որոշման պահանջներով:

- Առաջնորդվելով ՀՀ կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 20-ի N438 որոշման պահանջով, գործունեության իրականացման ընթացքում պատմամշակութային արժեք ունեցող կամ հնագիտական շերտերի հայտնաբերման դեպքում, անհրաժեշտ է դադարեցնել աշխատանքերը՝ տեղյակ պահելով ոլորտը կարգավորող լիազոր մարմին: Աշխատանքները վերսկսել լիազոր մարմնի թույլտվությունից հետո:

ԵԶՐԱՓՈՒԿԻՉ ՄԱՍ

«Փաուեր էներջի» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված Արմավիրի մարզի Բաղրամյան համայնքի Լեռնագոգ բնակավայրի վարչական տարածքի 2/6 հողամասում «Փաուեր 2» արևային ֆոտովոլտային էլեկտրակայանի կառուցման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտի վերաբերյալ տրվում է դրական եզրակացություն, վերը նշված փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի գլխ. մասնագետ՝

Արմինե Վարդանյան